

Súčanský HLASNIK

Noviny obce Horná Súča - ročník VII. - číslo 1 - marec 2002 - 2 koruny

Bohoslužby počas Velkej noci

28. 3. Zelený štvrtok Pánovej večere sv. omša o 17,30 h
Ustanovenie Eucharistie

sviatosti kňazstva, príkaz. bratskej lásky

29.3. Velký piatok utrpenia a smrti Pána - obrady o 17,30 h

Krížová cesta 7,45 h

Poklona krížu do 22,00 h

30.3. Biela sobota poklona od 7,00 h. do 17,30 h

vešpery od 17,45 h

Velkonočná vigília vzkriesenie začiatok o 18,00 h

pri ohni pred kostolom

Obrad svetla, liturgia slova, liturgia krstu

liturgia Eucharistie, procesia.

31.2. Velkonočná nedela sv. omše: 7,45 h

Dúbrava 9,15 h

10,30 h

1.4. Velkonočný pondelok - sv. omše ako v nedele počas roka

Prajem vám požehnané prežitie tajomstiev Velkej Noci.

Peter Hluzák, adm. farnosti

OZNAMY OBCE

Obecný úrad v Hornej Súči oznamuje občanom, že v súvislosti s nadobudnutím platnosti zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 154/1994 Z.z. o matrikách v znení neskorších predpisov sa naďalej vykonávajú matričné úkony na obci. Osvedčovanie odpisov a podpisov vykonáva obec.

Poplatky za tieto úkony v zmysle zákona č. 145/99 Z.z. sú príjmom obce a platia sa v hotovosti do pokladne obce.

SPRÁVNY POPLATOK

- za overenie podpisu je 30,- Sk
- odpisu listiny 50,- Sk (jedna strana)
- za výpis z matriky 50,- Sk
- Nahliadnutie do matriky 50 Sk, na základe písomnej žiadosti.

Čo s túlavými psami?

Pes je vraj najvernejší priateľ človeka. Je súčasťou domu, dvora, skoro ako člen domácnosti. Niektorí z nás sa o svojich „miláčikov“ starajú viac, iní menej, ale nájdú sa aj takí, ktorým na ich psovi vôbec nezáleží. Ako inak by sme si vedeli vysvetliť veľké množstvo psov, ktorí behajú po našom námestí, uliciach a poliach. Situácia sa čím ďalej tým viac zhoršuje. Deti sa ráno boja chodiť do školy, spoluobčania po cestách. Neobstoja reči majiteľov „on nehryzie, on nič neurobí“, strach ľudí zo psov je tu a keďže naše relácie v miestnom rozhlase nič nepomáhajú, rozhodol sa Obecný úrad spolu s Poľovníckym združením Hložec v Hornej Súči prejednať túto situáciu a dohodli sa, že psy, ktoré sa túľajú po uliciach sústavne budú odstreleni.

Kto sa rozhodne vlastniť psa, mal by vedieť, že pes nemôže sám bez majiteľa behať po ulici, ale možno ho vodiť na obojku, pes musí mať kôš, aby nepohrýzol.

Veríme, že aspoň tí, ktorým na psoch záleží si ich zatvorí doma, ostatní nech sa nechodia sťažovať, keď im bude pes zastrelený.

Drahí bratia a sestry, milí priatelia!

Pred nami sú opäť veľkonočné sviatky, ktoré v žiadnom prípade nemajú byť prázdny folklorom. Ježišovo zmŕtvychvstanie je kľúčom k pochopeniu Evanjelia a základom našej viery.

Bez tohto zmŕtvychvstania by bolo márne ohlasovanie Evanjelia a máma naša viera. Zdôrazňuje sv. Apoštol Pavol (Kor 15,14).

Veľká noc je sviatkom nášho vykúpenia a preto dôvodom pre večnosť, ktorá je sprostredkovateľkou radosti. Kristova obeť a zmŕtvychvstanie sú najväčším argumentom božskosti Ježiša Krista. Túto pravdu nám pripomína veľkonočná svieca - paškál. Na veľkonočnú vigíliu, pri krstoch, obnove krstných sľubov si veriaci od neho zapalujú sviece, aby si uvedomovali a prežívali Ježišove slová: "Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života (Jn 8,12). Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach. (Mt 5,16)."

Kristovo zmŕtvychvstanie je teda nielen mocou, ktorá oživuje vieru, ale i výzvou byť svetlom, byť príkladom, prínosom pre iných.

Ľudská zloba, alebo dobrota tak nie je osudom, ale slobodnou voľbou človeka. Pôstna a veľkonočná doba je časom rozhodnúť sa pre život, rozhodnúť sa a snažiť sa o konanie dobra v živote, alebo rozhodnutia pre zlo. Nezabudnime však aj

na sedem hrobárov ľudského charakteru a ľudského šťastia :

1. Pýcha - nadmerný obdiv seba samého. Človek je sám sebe zákonodarcom, sudcom a napokon i bohom. Takýto človek neuznáva práva. Je vystatovačný, pokrytecký, hašterivý, neposlušný voči autorite...

2. Lakomstvo - bohatstvo sa chápe ako cieľ života a nie ako prostriedok. Človeka robí chamtivým, svojvoľným pri nadobúdaní majetku i nepravdivým v reči...

3. Závisť - človek sa neteší z úspechu, alebo šťastia iného. Naopak podozrieva, uráža, osočuje iného.

4. Smilstvo - ak sa láska prejavuje nesprávnym spôsobom, v ktorom vidím iba seba a svoje záujmy. Vytráca sa rozvážnosť, oslabuje sa vôľa, ničí sa život nenarodených...

5. Hnev - túžba pomstiť sa, potrestať iného. Spôsobuje zúrivosť, nerozvážnosť, krutosť...

6. Nestriednosť - ak človek je a pije viac, ako je potrebné. Mizne úcta k sebe samému, sociálne cítenie, zdravie...

7. Lenivosť - zanedbávanie si povinností a dobra. Spôsobuje nevšímavosť, neúctu k iným, chladnosť, nedbalosť.

Prajem a vyprosujem vám všetkým od Pána života i smrti hojnosť milostí, zdravia duše i tela, pokoja, radosti do srdca i rodín každého z vás.

Peter Hluzák, adm. farnosti

Odpady, odpady - nič nám nevadí?

Už v uplynulom čísle Súčanského hlásnika sme Vás oboznámili s Všeobecne záväzným nariadením /ďalej len VZN/ o zbere, preprave a zneškodňovaní odpadu.

V dnešnom čísle uverejňujeme časť VZN o miestnych poplatkoch, ktoré sa týka aj miestneho poplatku za tento zber a zneškodňovanie odpadu.

Zákon č. 223/2001 určil tvorcov odpadu, ktorými sú všetky fyzické osoby i právnické osoby žijúce a pôsobiace v obci a preto sú povinné i platiť za odpad. Obecné zastupiteľstvo schválilo poplatok za zber a likvidáciu odpadu vo výške 200,- Sk na osobu a rok. Náklady na likvidáciu odpadu a jeho uskladnenie však dosahujú čiastku 400,- Sk mesačne. Obec teda dopláca na likvidáciu odpadu cca 50% nákladov. Akékoľvek domnienky o tom, že čiastka 200,- Sk je vysoká sú neopodstatnené a poplatky budú platiť všetky osoby, ktoré majú trvalý pobyt v obci a vývoz im je možné zabezpečiť.

V celom okolí nie je nižší poplatok, sú obce v okrese, ktoré na likvidáciu nedoplácajú nič, všetko platia občania. Odmietnutie prevzatia smetnej nádoby nemá vplyv na platbu poplatku.

Občania, ktorí odmietli prevziať smetnú nádobu budú predvolaní znovu na Obecný úrad a v prípade, že sa nezapoja do systému zberu

odpadu stanového prijatým Všeobecne záväzným nariadením, budú nahlásení na Priestupkové oddelenie Okresného úradu, kde im navyiac bude uložená pokuta od čiastky 5.000,- Sk.

Znovu upozorňujeme občanov, že VZN je „zákonom“ obce a každý občan je ho povinný dodržiavať.

Obecné zastupiteľstvo sa tiež zaoberalo Zápisnicou spísanou na Okresnom úrade - odbore životného prostredia v Trenčíne, kde bol riešený dlhodobý pretrvávajúci stav v tvorbe divokých skládok na území našej obce. Pracovníci obce sústavne likvidujú divoké skládky a doplácame tým všetci na tých, čo odmietajú smetné nádoby a vyvážajú smeti do voľnej prírody. Obec sa nachádza v Chránenej krajinskej oblasti Biele Karpaty a skládky odpadu svedčia o nekultúrnosti a egoizme tých, ktorí nerobia dobré meno celej našej obci.

Apelujeme na Vás, milí spoluobčania, ak uvidíte vyvážať smeti do voľnej prírody, hádzaj do potoka alebo akýmkoľvek spôsobom znečisťovať našu obec, nahláste ich na Obecný úrad, prípadne priamo na Obvodné oddelenie Policajného zboru Nemšová.

Veríme, že sa nám spoločnými silami podarí urobiť čistú, pekne upravenú obec, ktorá priláka svojich rodákov žijúcich mimo domova, ale i cudzincov, ktorí nás navštívia.

Výpis zo Všeobecne-záväzného nariadenia č. 2/2001 o vyberaní miestnych poplatkov v obci Horná Súča pre kalendárny rok 2002

§ 9

Poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov

Poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov sa platí za komunálne odpady, ktoré vznikli na území obce Horná Súča.

Poplatok platí:

a/ fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom a má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt

b/ právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, pri ktorej činnosti vzniká komunálny odpad a ktorá vlastní alebo má v prenájme nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce, určenú na podnikanie.

c/ fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom alebo užívateľom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na území obce a slúžiacej na prechodné ubytovanie, individuálnu rekreáciu, ako je záhrada, byt alebo nebytový priestor /ďalej len poplatník za odpady/.

Platiteľom poplatku je vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti, bytu alebo nebytového priestoru: ak je nehnuteľnosť, byt alebo nebytový priestor v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, je platiteľom zástupca alebo správca určený vlastníckmi. Ak si vlastníci neurčia zástupcu alebo správcu, určí platiteľa obec. Ak je vlastníkom štát alebo obec, je platiteľom správca.

Sadzba poplatku

a/ pri nehnuteľnosti a byte slúžiacom na bývanie alebo individuálnu rekreáciu podľa počtu osôb prihlásených na trvalý pobyt alebo prechodný pobyt v obci 200,- Sk za osobu a kalendárny rok.

Pokiaľ je osoba prihlásená k trvalému

alebo prechodnému pobytu a obec má vedomosť o tom, že sa táto osoba nezdržiava v obci dlhšie ako jeden rok, je od poplatku oslobodená. Pokiaľ osoba nie je prihlásená k trvalému ani k prechodnému pobytu v obci, platí poplatok vo výške 300,- Sk za rok bez ohľadu na počet osôb.

b/ pri nehnuteľnosti, byte alebo nebytovom priestore, ktorého vlastníkom alebo užívateľom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, podľa priemerného počtu zamestnancov, pri činnosti ktorých vzniká komunálny odpad 30,- Sk za osobu a kalendárny rok + paušál 1200,- Sk za jednu smetnú nádobu a rok

c/ pri nehnuteľnosti alebo byte, slúžiacom na poskytovanie rekreačných alebo ubytovacích služieb, podľa lôžkovej kapacity a podľa počtu zamestnancov tohto zariadenia, 10,- Sk za jedno lôžko a jeden mesiac /aj započatý/.

Platitelia poplatku, ktorí nie sú účastníkmi schváleného systému zberu komunálneho odpadu na území obce sú povinní sa prihlásiť na Obecnom úrade v Hornej Súči najneskôr do jedného mesiaca od nadobudnutia účinnosti tohto VZN, aby im obec mohla zabezpečiť potrebné zberné nádoby, podľa schváleného systému zberu komunálneho odpadu.

Noví platitelia poplatku sú povinní sa prihlásiť na Obecnom úrade v Hornej Súči najneskôr do jedného mesiaca kedy táto skutočnosť nastala. Poplatok obec vyrúbi podľa stavu k 1.1.2002.

Splatnosť poplatku

Poplatok je splatný do 30.9.2002. V prípade, že je poplatok vyšší ako 1000,- Sk, môže sa zaplatiť v dvoch splátkach a to prvá splátka do 30.6.2002 a druhá splátka do 30.9.2002.

Kronikárka informuje

V roku 2001 bolo pochovaných v Hornej Súči 41 občanov, z toho 21 mužov a 20 žien.

Dedina - 15 občanov, Trnávka - 5, Dolinka - 2, Dúbrava - 8, Vlčí Vrch - 3, Závrská - 5, Krovináci - 1, Cverenkári - 1, Repákovci - 1
Najviac ľudí zomrelo v mesiacoch máj a júl. V mesiaci august nezomrel nikto.

V roku 2001 sa narodilo 35 občanov.

Dedina - 21, Dúbrava - 4, Závrská - 1, Vlčí Vrch - 4, Trnávka - 5, Krásny Dub - 0

Chovatelia poštových holubov informujú....

Dňa 5.- 6. januára 2001 sa uskutočnila celoštátna výstava poštových holubov v Trenčíne, v priestoroch výstaviska TMM.

V prvý deň ráno so do výstavných hál hrnuli davy ľudí zo všetkých kútov Slovenska, ale i Čiech, Maďarska, Poľska a Nemecka.

Organizátori pripravili pre návštevníkov kolekcie najlepších holubov Slovenska, bohatú tombolu, občerstvenie a plné stánky holubárskych potrieb, a medikamentov. Všade panovala perfektná holubárska atmosféra. Chovatelia nešetrili holubárskou latinou, preloženou sem tam nejakým tým „panákom“. Veď už sa podaktorí nevideli celý rok, od poslednej výstavy. Tí najlepší dostali pri vyhodnotení krásne poháre a upomienkové plakety.

Zo všetky strán padali uznanlivé slová na hlavy organizátorov výstavy. Hlavne našim českým susedom sa výstava páčila čo dokumentujú chovateľské časopisy z Čiech, kde napísali „Zkrátka, Slováci výstavy umí a my se to od nich musíme učiť.“

A kto sa podieľal na úspechoch výstavy?

Predsedom výstavy bol p. Ondrej Koprivňanský. A tam, kde je on, sú i ostatní chovatelia Základnej organizácie poštových holubov v Hornej Súči. Spoločne zaistili materiálové vybavenie celého výstaviska a kompletnej výstavy.

Taktiež zaistili občerstvenie počas výstavy na čele s Miroslavom Juricom a Robertom Ludvíkom, ktorí sa zodpovedne zhostili svojej práce. Veď bolo treba nasýtiť a napojiť až 2000 návštevníkov.

Okrem práce Základná organizácia H. Súča v zastúpení chovateľa p. Koprivňanského vystavovala na celoštátnej výstave i tri poštové holuby, ktoré sa umiestnili na 4., 9. a 26. mieste vo vyhodnotení Slovenska, čo je veľký úspech.

Chovatelia poštových holubov ďakujú touto cestou starostovi obce p. Bilčíkovi a kult. referentke p. Klinkovej za pomoc a podporu v príprave výstavy.

Ondrej Koprivňanský

INZERCIA

M - MUSIC, Videoprojekcia - Ozvučenie - Disco, Kontakt: 0905/621114

Naša mládež

Zo života našej školy -Trnávka-

Škola ako vzdelávacia inštitúcia poskytuje v rámci edukačného procesu možnosť tvorivého prejavu všetkých žiakov. Výraznejšie to vidíme v podmienkach málotriednej školy.

Základná škola v Hornej Súči - Trnávke dáva priestor každému žiakovi, aby sa realizoval aktívne podľa svojich schopností aj v mimovyučovacom čase. Svedčia o tom akcie, ktoré patria k tradícii školy. V prvom polroku medzi ne patri školská oslava Mikuláša a detský karneval. Každoročne sa tešia na príchod Mikuláša. Ako vždy aj teraz ho privítali svojimi básničkami, scénkami, koledami a pesničkami. Pod vedením pani učiteliek vyzdobili stromček, pripravili výzdobu školy a v priestrannej chodbe školy sa zišli nielen žiaci, ale aj ich rodičia, mladší súrodenci a bývalé naše štvrtáčky. Spoločne očakávali príchod Mikuláša. Ako sa na správneho Mikuláša patrí, neprišiel naprázdno. A spolu s Anjelom priniesli obrovský kôš, plný darčiekov pre deti.

Fašiangové obdobie prináša so sebou radosť z detského karnevalu. Tohtoročný patrilo zaujímavým maskám. Posúďte! Videli sme tieto nápadité masky: Múmia, budík, Majster „N“, Noc, Donatello, krtko, kominár, domček, vodník... (viď foto).

Najťažšie bolo určovanie cien. Nakoniec boli ako vždy odmenené všetky masky. Veď nielen žiaci, ale i rodičia a pani učiteľky nešetřili tvorivými nápadmi, čo sa prejavilo v správnej

Postreh nášho čitateľa

V poslednom čísle Hlásnika - ročník 2001 som sa dočítal o umiestnení našich žiakov základnej školy Michala Rešetku na okresnej súťaži v speve „Trenčianske hodiny“. Táto krátka informácia ma viedla k tomu, aby som sa začal zaujímať o danú súťaž trochu viac. Viem totiž, že umiestnenia našich žiakov nie sú ojedinelé a že podobné úspechy zaznamenali už v minulosti. Zašiel som preto na Okresný úrad v Trenčíne - odbor školstva, mládeže a telesnej kultúry, ktorý je organizátorom tejto súťaže. Po rozhovore s Mgr. Ľubicou Kršákovou som sa presvedčil, že môj poznatok bol správny.

Tento rok sa pripravuje už 34. ročník súťaže a najmenej za posledných 5 rokov sa umiestňujú deti z našej obce na popredných miestach. Ako potvrdila i Mgr. Kršáková, hlavne deti spievajúce duo a trio predstavujú v okrese absolútnu špičku. I keď sa hovorí, „Čo Súčan, to muzikant“, čo naznačuje, že predpoklady na takéto úspechy v našej dedine sú, bez náročnej prípravy by tieto výsledky také neboli. Dokonalý výber piesní, dlhé hodiny nácvikov, ale i odborný výber súťažiacich, to všetko predchádza kvalitnému umiestneniu. Až potom príde ten krásny pocit z víťazstva a od samého začiatku, až do konca za ním stojí p. učiteľka Mgr. Zlatica Šatková. Tej patrí zaslúžené uznanie a vďaka, že i takýmto spôsobom je naša obec, ale i samotná škola prezentovaná na úrovni okresu. Nie div, že deti z iných škôl pred súťažou znechutene šomrú „zasa prídu Súčani a všetko vyhrajú...“

Želám deťom i pani učiteľke veľa ďalších úspechov i v nasledujúcich ročníkoch.

R.J.

Sprevodkyňa pútnikov

Je to veľký dar žiť tu v prítomnosti Panny Márie. Ale je to aj veľká zodpovednosť, žiť jej posolstvá a svedčiť. Byť nositeľom Jej pokoja, radosti a lásky - Ježiša. On je náš pokoj.

V Medžugorí pokoj cítiť vďaka tomu, že je tu Mária zvláštnym spôsobom prítomná a kde je Mária, je aj Ježiš. Všetko, čo

Mária chce, je priviesť nás k jedinému cieľu - dovoliť Božiemu pokoji - Ježišovi vstúpiť do nášho srdca a rozprestierať sa skrze nás. Taktodpovedala na otázku „Aké je to žiť na mieste, kde hmatateľne možno vnímať nadprirodzený pokoj?“, naša spoluobčianka Terka Gažiová, ktorá sa rozhodla pre život v Medžugorí a sprevádza pútnikov nielen zo Slovenska, ale aj Česka a z krajín bývalého Sovietskeho zväzu. Rozhovor s ňou bol uverejnený v mesačníku Svätý ruženec č. 11/2001.

Záujemcom o púť do Medžugoria oznamujeme, že sa môžu prihlásiť v obecnej knižnici, kde dostanú bližšie informácie.

karnevalovej atmosfére.

K ďalším aktivitám na našej škole patrí krúžok paličkovania, hry na flautu, tvorivá práca s legom a práca na tvorbe školského časopisu Trnaváčik. V súčasnej dobe žiaci v rámci telesnej výchovy absolvujú plavecký výcvik a "navštevujú počítače" v CVČ v Trenčíne.

Na záver prinášame fotografiu zo zápisu detí do prvého ročníka, ktorú dostáva budúci prváčik na pamiatku.

Deti Materskej školy opäť na scéne

Dňa 25.2.2002 sa konalo uvítanie novorodiatok na Obecnom úrade v Hornej Súči. Takú ponuku, ako dostali deti MŠ - pripraviť program na túto slávnosť nebolo možné odmietnuť.

V deň slávnosti boli deti šťastné, že budú účastné na milej oslave. Po úvodných slovách pána starostu nasledoval zápis do pamätnej knihy, gratulácie spojené s odovzdaním darčeka a kvetu a fotografovanie. Keď sa objavili recitátori, speváci z materskej školy, malí oslávenci začali svoj koncert - plač. Deti nechápavo hľadeli, čo sa deje. Ale pri prvých slovách básní, piesní, scénok, deti stíchli a počúvali, možno pochopili, čo slušnosť káže. Škôlkári udivili prítomných svojim prejavom, suverénnosťou, začo boli patrične odmenení potleskom.

Dievčatá v scénke ocenili prácu mamičiek, ktorú nedokáže nikto nahradiť. Čo len mali trápenia pri výchove, kŕmení, praní bielizne. Snáď preto sa malé dieťa v prvom rade odvdáči mame, keď prvé slovo, ktoré vysloví je práve „mama“. Ako-

by chcelo povedať, „ďakujem mama, zato, že som sa vôbec mohlo narodiť“.

Súčanské deti vedia pekne spievať. Tak zaspievali piesne „My súčanské deťúrence, Mamulienka pekne prosím, Anička, malička pod si ku mne hopkať a

prekrásnu pieseň „My sme malé trojčatá“. Básňou „Nie lupene jabloňové ukončili svoj program a v závere sa prihovorili novorodencom.

„Život je krásny, spoznáš to, až vyrastieš v ňom. Nech ťa len šťastie sprevádza celým tvojim životom“

Deti poďakovali za sladkú odmenu a ovocie a na tento krásny deň dlho spomínali.

Vydanie zbierky básní o Hornej Súči

Obecný úrad oznamuje čitateľom „Hlásnika“, že sa podarilo zabezpečiť vydavateľa na vydanie básnickej zbierky nášho rodáka Jána Mikušínca. Obraciame sa preto na Vás, milí občania, podnikatelia, rodáci, ktorí ste ochotní sponzorsky prispieť na vydanie tohto diela, aby ste finančné príspevky odovzdali v kancelárii Evy Klinkovej v kultúrnom dome. Vopred srdečne ďakujeme.

Uvádzame ukážku z diela.

Modlitba rodákov

Otče náš, ktorý si nám práve v Hornej Súči daroval rodisko najkrajšie na svete - pomôž nám, nech život svoj každý z nás vedie cestou, kde od Teba a od Nej neodlúči

srdca nám prázdny svet, nech v piesni o Nej zvučí aj vďačnosť, že si nám na tejto planéte zo svojho Kráľovstva ukázal práve tie najlepšie dôvody k pokore, ktorej učil

Tvoj dobrý Syn, keď tiež vybral si skromnosť jasli, aby sme príklad v ňom pre život šťastný našli v poznání, že ho raz bez hanby vrátiť máme...!

Daj, nech vždy poctivý svoj chlieb si získať vieme a v čase bláznivých, lákavých lží a premien ochráni nás pred pádom v tmách zlého sveta. Amen.

Chlapský vzor pre život

Šulhánek Imrich - bol nám vzorom chlapa - v puberte, keď sa sila hodnotí. Ak v očiach tejto prísnej poroty, ktorá svet chce aj dobyť, nielen chápať,

vyhráva mužnosť viac než vtipný nápad, on vedel byť aj správne veselý. Aj tam, kde my sme ešte nesmeli, náš obdiv za ním neprestával šlapať... .

Mužný vzor som aj podľa neho koval: „Tak vyzerať má každý správny Slováč - vysoký, silný, k spevu, k robote... !“

Po rokoch viem, že nevzal som si planý obdivný vzor, veď často, keď som v bani vtipný bol v práci - pri tom on bol tiež...!

Okienko pre rodičov budúcich prvákov

Školská zrelosť budúceho prváka

Vstup do 1. ročníka ZŠ je pre dieťa významným medzníkom. Mení sa jeho životné prostredie, ale aj spôsob zamestnania a sociálneho zaradenia.

Dieťa musí byť zrelé pre školu. Proces adaptácie na školu však nebýva jednoduchý a dočasne ovplyvní v rôznej miere mnoho prváčikov.

Ako teda stanoviť kedy je dieťa pripravené a zrelé stať sa školákom? Školskú zrelosť definujeme ako stupeň telesného a psychického vývoja, ktorý umožňuje dieťaťu bez ťažkostí sa zúčastňovať na spoločnom vyučovaní v škole. Dotýka sa celej osobnosti dieťaťa. Pri posudzovaní pripravenosti na úspešné zvládnutie výučby je treba prihliadať na tri základné aspekty školskej zrelosti:

telesná zrelosť, intelektová /mentálna/ zrelosť a citová, sociálna a morálna zrelosť

1) Telesná zrelosť

Posúdenie telesnej zrelosti si vyžaduje aj vyjadrenie školského lekára. Zistilo sa, že ak má dieťa pri vstupe do školy chabé svalstvo a slabo vyvinutú motoriku, o krátky čas sa uňho objaví aj chybné držanie tela, klesá telesná odolnosť, dieťa je rýchlejšie unaviteľné, častejšie choré a to sa nepriaznivo odrazí v jeho prospechu. Kritériom pre posúdenie telesnej zrelosti sú kvantitatívne ukazovatele /váha, výška/ ale hlavne kvalitatívna premena stavby tela - tzv. prvá premena telesného tvaru.

2) Intelektová (mentálna) úroveň

Dieťa musí dosiahnuť určitý stupeň inteligencie, aby zvládlo zvýšené nároky, ktoré kladie škola. Dôležitý je aj stupeň rozvoja jednotlivých poznávacích procesov. Zvyšujú sa nároky na pamäť založenú na vizuálnej a auditívnej vstepivosti. Od dieťaťa sa vyžaduje, aby malo primerané verbálne vyjadrovanie, rozsah slovnej zásoby a slovnej pohotovosti, čistota reči, správnosť gramatického vyjadrovania sa.

3) Citová sociálna a morálna zrelosť

Túto stránku pripravenosti dieťaťa na školu charakterizuje schopnosť dieťaťa odpútať sa na určitý čas od matky alebo inej blízkej osoby. Dieťa má vedieť ovládať vlastné citové prejavy primerane veku, dokázať zvládnuť nové sociálne zaradenie v škole, nadviazať kontakty s rovesníkmi.

Splniť tieto požiadavky spôsobuje mešej problémov deťom, ktoré absolvovali pred vstupom do 1. ročníka predškolskú výchovu v materskej škole.

M.O. - Materská škola Horná Súča

Veľkonočný čas

Presmutný je svet celý, len hriešnik je veselý.

Slová, ktoré obsahuje jedna pôstna pieseň. Pôst sa začína Popolcovou stredou /alebo Škaredou stredou/. Pred 50-60-timi rokmi sa tento pôstny čas považoval ako čas s veľkým „Č“. Naši starí rodičia, ba ešte i rodičia pôstnu dobu zachovávali veľmi prísne, v duchu cirkevných prikázaní. V tomto čase sa zriekali požívania mäsitých pokrmov, ani bravčovou masťou sa nezasmažalo, iba maslom. Nepožíval sa žiadny alkohol, žiadne zábavy, teda pôst ako re-meň.

Najprísnejší bol Veľký týždeň, ktorý začínal Kvetnou nedeľou. Na Kvetnú nedeľu sa posväcovali bahniatka, ako pamiatka na príchod Krista Pána do Jeruzalema. Tieto ratolesti sa potom po celý rok používali, ak prichádzali nejaké pohromy. Pálili sa v ohni - ľudia verili v ich magickú silu, že zaženú každú prírodnú katastrofu. Na Zelený štvrtok sa v kostole zaviazali zvony a ľudia sa viac uchýľovali k čítaniu náboženskej literatúry, sv. písma a modlitbe. V tento deň gazdinky namáčali všetky drevené riady, ktoré sa používali v domácnosti do potoka na udhrnutie. Voda v potokoch vtedy bola veľmi čistá, takže sa z nej mohol človek napiť. Teda všetky korýtka, vahánky, lopáry, pecové lopaty, ohreblá, všetko sa močilo po zaviazaní zvonov v potoku. Po obede sa všetko udrhlo a nechalo na slnku usušiť, lebo obyčajne v tieto dni bývalo teplo, slnečno. Verilo sa, že keď na Veľký piatok prší, bude žízny rok /suchý/.

Na Veľký piatok, po odhaleaní Pána Ježiša na kríži (kríž sa zahalovali na Smrtnú nedeľu, nedeľa pred Kvetnou nedeľou) uložili pána Ježiša do hrobu na poklonu. V ten deň sa už len najnutnejšie práce konali. Gazdovia dobytok zapriahali len pre chudobných, ktorí si nemali čo zapriahnuť, aby im porali kúsok polička k jarným prácam.

K Božiemu hrobu sa ponáhlal pokloniť každý, aj matky s malými deťmi, každý kto mal len trochu zdravia sa zúčastnil úcty Božieho hrobu.

Biela sobota - tomuto dňu ľudia pripisovali zvlášť magickú silu. Verili, že v potoku vtedy tečie voda z rán Krista Pána, preto každý, kto nebol v ten deň v kostole po rozviazaní zvonov sa bežal umývať do potoka, naberali vodu do rôznych nádob, aby sa mohli umyť aj tí, čo prídu z kostola. Okrem toho sa touto vodou zalievali aj ovocné stromy, kry, prskalo sa až do koruny, stromy sa potriasali, verilo sa, že stromy budú mať bohatú, zdravú úrodu. V tento deň sa už ľudia pripravovali na oslavu zmŕtvychvstania Pána Ježiša. Gazdiné miesili na koláče, varila sa huspenina, aby sa sadla dokiaľ sa vrátia ľudia zo Vzkriesenia. To bolo prvé mäsité jedlo po veľkom pôste. Vzkriesenie sa konalo vždy v sobotu podvečer. Po vzkriesení sa už začínala Veľká noc. Mládež išla obyčajne spievať Ďura, ak v tom čase boli už Jurské dni, ktoré začínali 2 týždne pred Ďurom.

Veľkonočná nedeľa ako i pondelok boli sviatočné. Okrem návštevy kostola sa viac ako inokedy navštevovali aj rodiny. V nedeľu podvečer sa už dievčatá veľmi neukazovali na ulici. Mohlo sa im stať, že nedočkaví chlapi ich poliali ešte vtedy.

Polievačka vo veľkom začínala v pondelok ráno, bolo jedno či skoro, alebo neskôr, podľa toho, kedy dievča našli lebo tie boli veru dobre poschovávané. Mládenec s putňami, kýblami plnými vodou /lebo tú si museli nosiť/, keď bývalo dievča ďalej od potoka poliali ju doma. Ktorá bývala blízko potoka, musela ísť tam, i keď ju tam poväčšine doniesli. Ak sa veľmi bránila, ušla sa voda aj kupačom. Po kupačke ich ponúkli pohárom hriateho a koláčom. Menší chlapi dostali uvarené a vyfarbené vajička, koláč a niekde i päťák alebo šesták, u rodiny sa im ušla aj korunka. Po podarunku sa vybrali ďalej, museli vykúpať všetky dievčatá, aby boli po celý rok čerstvé a pekné. V utorok oplácali dievčatá polievačku chlapcom, pravda ak sa im to podarilo, lebo chlapi boli veľmi opatrní. Ostatné dni boli už všedné.

V. Chupáčová

LIPKA

Zvedavosť? Dôverčivosť? Lakomosť? Obmedzenosť?

Ludské slovo útočí na súčasného človeka zo všetkých strán, priam ho zasypáva. Útočí na sluch, na chuť, na zrak, hľadá slabé stránky osobnosti človeka. A útočí hlavne na peňaženky. Reklamy v televízii, rozhlase, dennej tlači; časopisy s reklamou pre zaručené zdravie, odstránenie starnutia /Šťastný život/, reklamné letáky s propagáciou chemických prostriedkov, ktoré za Vás všetko vyčistia, vyperú, odstránia...

Televízne hry, v ktorých sa dá zbohatnúť aj bez akýchkoľvek vedomostí, stačí zavolať, vytiahnuť správnu kartičku...

Peňažné ústavy, ktoré vám „zaručia“ bez práce za krátku dobu niekoľkonásobné „roz-množenie“ peňazí...

Akcie typu: vyplň- pošli- vyhráš- bez námahy, stačí zaplatiť poštovú známku. Súťaže krásy - už malých detí, ktoré sú zamerané len na zisk veľkých peňazí a na deformáciu hodnôt už u tých najmladších. Tvoriť a tvorba detí a mladých, to nie je moderné, nie je dosť atraktívne, aby to spoločnosť podporovala. A tí, ktorí sa tomu venujú sú označovaní prívlastkami: spiatočníci, zaostalci, postihnutí, fanatici a pod. Pozrime sa na iné slová, iné myšlienky, „inú reklamu“. Na duchovnom poli vytvoril ľudský duch hodnoty, ktoré môže s uznaním obdivovať každý, kto sa zahĺbi do ich obsahu. Myslitelia, básnici, spisovatelia, géniovia dali ľudstvu poklady nesmiernej ceny. Poklady, ktoré neupadnú do zabudnutia ale sa zachovávajú, aby pomohli ľudstvu kráčať po správnej životnej ceste. Sú to životom a predkami overené pravdy, ktoré nič a nikto nespochybní. Skúste spochybníť napríklad tieto:

- Nie to, čo mám, ale to, čo viem, je mojim bohatstvom.

- Spokojnosť je veľké bohatstvo.

- V práci je bohatstvo.

- Práca šľachtí človeka.

- Chudobný človek sa smejie bezstarostnejšie a častejšie ako boháč.

- Bez práce nie sú koláče.

- Pomáhaj si človeče, aj Pán Boh ti pomôže.

- Najbohatšia je tá zem, ktorá má najväčší počet šľachetných bytostí.

Asi pred 2 týždňami v "Živých slovách" autor v závere predostrel poslucháčom jeden historický fakt, ktorý medzi riadkami hovorí vlastne o nás - súčasných Slovákoch:

"Holandskí námorníci sa na svojich plavbách dostali na ostrov, ktorému dali názov „Mauricius“. Zaujímavosťou tohto ostrova boli vtáky podobné holubom, ale oveľa väčšie. Boli neškodné, veľmi dôverčivé a ani po chytní a zabíjaní neprejavili žiadnu ostražitosť, či pud sebazáchovy. Námorníci to využili a pri plavbách si ich brali na lode, ako živé konzervy. Meno tohto vtáka z latinského prekladu je „Hlupák neokrôchaný“. Ako to s ním dopadlo? Námorníci ho zjedli, zmizol z ostrova, zostali po ňom len spomienky a výstižný názov."

Ako sa brániť, či reagovať na to všetko, čo na nás útočí, čo sa nás snaží pohltiť, ovplyvniť?! Jednoducho - rozumom a srdcom. Nech si reklamy bežia, nech ponúkajú, nech nás lákajú, nech plytvajú prázdnyimi slovami. My si uvážlivo vyberajme, hľadajme zmiečka pravdy a hlavne chráňme svoje deti pred týmto „reklamným hnojiskom“, aby nám nevyrastali „Hlupáci neokrôchaní“. Uvedomme si, že „Tisíce ciest vedie k bludu, k pravde len jedna“. Aby ste ju našli a po nej kráčali, Vám želá:

LIPKA

OBEČNÝ BÁL

Každoročne prichádza čas plesov. Kedysi to bola výsada mešťanov. Čoraz častejšie v súčasnosti počuť o plesoch či báloch na dedinách. U nás v Hornej Súči si razí svoju tradíciu „Obecný bál - Valentínsky“. V poradí už tretí.

Chcete vedieť ako bolo? Nuž takto:

Ples zahájil starosta obce pán Bilčík. Kultúrnym programom nás sprevádzala Marta Repová a Zdeno Michal. Prijemný zážitok nám zostal z vystúpenia šiestich tanečníkov kantry tanca skupiny MERYLAND z Trenčína. Očarili šarmantným pohybom, ladným úborom, typickou hudbou a štrngajúcimi ostrôžkami. Neobyčajný úspech z vystúpenia a obrovský potlesk prítomných zožala aj naša rodáčka „Anča z Paží“ /alias Miroslav Gago zo Závrskéj/, ktorá prišla na konkurz do práve vznikajúceho folklórneho súboru. Svoje prednosti dokazovala vzhľadom, slovom, piesňou, svojráznymi spôsobmi vystupovania a tanečnými variáciami.

A aký by to bol ples bez kapely? Nám

vyhrávali až dve. Do tanca už tradične hrala skupina HORSUS. Prestávky vyplňala a na želanie pri speve nôtila - „fidlikala“ ľudová hudba Družba z Trenčína.

Čakala nás aj sľúbená bohatá tombola a mohli ste vyhrať aj pri zlosovaní vstúpeniek. Štedrý sponzor ponúkali ceny od kozmetických balíčkov, čistiacich prostriedkov, pracovných pomôcok cez mliečne výrobky, šatovú látku, sklo, keramiku, nábytok, elektroniku, romantickú večeru až po zlatý prstienok.

Súčasťou zábavy bola chutná večera, zákusok a občerstvenie.

Čo teda dodať?

Nálada bola výborná, ozýval sa zdravý smiech, stretli sme bývalých spolužiakov, starých priateľov. Piesňou „Nepôjdeme domov až ráno...“ sa ples naplnil. Vďaka patrí usporiadateľom Na tohtoročný „III. Obecný bál - Valentínsky“ zostanú niektorým pekné spomienky, iným príležitostná fotografia a mne - zodraté podrážky na topánkach.

Terka Michalová

Malý televízny vysielateľ

V minulom roku bol pre potrebu našich občanov nainštalovaný v Holom Vrchu televízny vysielateľ. V tomto roku došlo k zmene. Televíziu NOVA nahradila televízia „JOJ“, nakoľko signál NOVA prichádzal stále slabší.

Občanom, ktorí na túto akciu prispeli patrí poďakovanie, lebo títo sa zložili aj za ďalších, ktorí „mlčky tiež“ sledujú tieto programy.

Poznámka: Televíziu JOJ a ČT 2 sledujú z Holého Vrchu aj tí občania, ktorí majú sieťové antény otočené smerom na Moravu a nesprávne sa domnievajú, že signál prichádza z Českej republiky.

Zoznam ľudí, ktorí finančne prispeli v roku 2002

Meno a priezvisko	č.d.	čiasťku
Guga Peter	432	200,-
Lukšo Pavol	148	200,-
Koprivňanský Ferd. novost.		200,-
Šatková Zlatica	248	200,-
Častulín Pavol	127	200,-
Koprivňanský Juraj	198	200,-
Coník Dušan	176	200,-
Žáček Miroslava	262	200,-
Birás Robert	390	200,-
Janiček Vladimír	122	200,-
Oriešek Tibor	244	200,-
Pleva Juraj	193	200,-
Hulínová Mariana	245	200,-
Bartek Fabian	297	200,-
Ludvíková Danka	247	200,-
Hojsíková Terka	1060	200,-
Bariš Filip	188	200,-
Panáč Jozef	63	200,-
Zakopčanová Danka	248	200,-
Múka Ján	70	200,-
Gaží Luboš	350	200,-
Bulejko Miro	283	200,-
SŠ		200,-
Panáková A.	269	200,-
VM		200,-
Mrázik Albert	238	200,-
PO		200,-
Šulhánek Miro	342	200,-
Jozef Chupáč	344	100,-
Birás Augustín	280	200,-
Serišová Marta	377	200,-
Ondračka Jaro	1096	200,-
Guga Peter	432	200,-
Biras Ivan	260	200,-

Z tvorby žiakov základnej školy

Prišla jar

*Prišla k nám jar
A s ňou mládat pár.
Zajačík má mrkvičku
a kačička trávičku.*

*Stromy pučia,
včielky bzučia.
Slniečko sa usmieva,
lúčikmi nás ohrieva.*

Žofka Čechovská, 4.A

Kultúrne akcie za I. štvrťrok 2002

- 5.1. novoročný stolnotenisový turnaj
- 5.1. detská diskotéka
- 25.1. víťanie detí
- 31.1. vystúpenie skupiny Maryland pre žiakov ZŠ
- 2.2. fašiangové stretnutie dôchodcov
- 3.2. divadelné predstavenie Mor na farme v podaní divadelného súboru z Omšenia
- 9.2. **TRETÍ OBEČNÝ BÁL**
- 19.2. premietanie filmu - p. farár Hluzák
- 21.2. zasadnutie OZ
- 21.2. premietanie filmu - hasiči
- 24.2. divadelné predstavenie Jánošík celkom naopak v podaní divadelného súboru Horná Súča
- 28.2. vystúpenie p. Bystrianskeho pre žiakov ZŠ
- 16.3. repríza divadla Jánošík celkom naopak
- 17.3. div. predstavenie Jánošík celkom naopak v Ad. Kochanovciach
- 23.3. šitie bábik - veľkonočná tématika
- 24.3. divadelné predstavenie **Jánošík celkom naopak** v Omšeni
- 24.3. vystúpenie DFS Čajka v Trenčianskej Turnej
- 31.3. tanečná zábava - DPZ

JÁÁNOŠÍÍK, JÁÁNOŠÍÍK ....

Týmto spevavým volaním a pekným poetickým obrázkom sa 24.februára 2002 začala druhá premiéra nášho mladého divadelného súboru. Po vlnajšom úspešnom vstupe na „dosky, ktoré /ešte stále/ znamenajú svet“, sa súbor odvážne pustil tentoraz do bláznivej komédie. Žáner veľmi ná-

keď ju tak bezprostredne a milo stvárnila najmladšia herečka.

Réžia - Danka Zakopčanová nemala jednoduchú prácu. Ukočírovať 16 mladých ľudí, študentov, so svojimi školskými a študijnými povinnosťami a ostatných, pracujúcich na rôzne zmeny - nebolo vôbec ľah-

ročný najmä pre mladých hercov - všetko musí byť bláznivé, ale herec musí zostať v norme. No podarilo sa. O tom najlepšie hovorila dvojhodinová reakcia obecnstva, ktoré do posledného miestečka zaplnilo sálu a výborne sa bavilo. Pozrime sa na predstavenie „divadelným pohľadom“.

Scéna - premyslená veľmi dobre, bolo použité iba to, čo skutočne na javisku hralo. Herci sú spoluautori a spolukonstruktéri jednotlivých jej častí. Nápadito bolo vyriešené predeľovanie jednotlivých obrazov použitím ďalšej opony.

Kostýmy - jednoduché, zapadajúce do doby a textu.

Text - náročný - striedanie veršov a hovorovej reči, veľa cudzích skomolenín a historických zvrátov. Herci sa napriek tomu s ním vysporiadali veľmi dobre. /Občas sa musí zapotiť aj šepkárka, nie?/

Herci - každý si „držal“ svoju postavu počas celého predstavenia, a to je najdôležitejšie. No skutočným prekvapením je, že herci vo svojich výkonoch rastú, zrejú. Počas predstavenia nechýbala kolektívnosť, herecká spolupráca, nikto „nešiel“ na úkor druhého. Mária Terézia sa určite od radosti „tetelila“ v hrobke,

ké. Zorganizovať stretnutia, na ktorých by sa zišli skutočne všetci by nedokázal žiaden superpočítač. Ďalšou neľahkou úlohou bola úprava textu podľa veku a pohlavia hercov. No videli sme výsledok tejto náročnej práce a musíme konštatovať: "Danka, námaha sa vyplatila. Pripravila si skutočne hodnotný darček k svojmu životnému jubileu. A kolektív mladých nadšencov ti ho pekne a citlivo prizdobil.

Všetci Ti blahozeláme!“ Je skutočne šťastím pre obec, že má mladých ľudí, ktorí sú ochotní obetovať čas i námahu pre druhých. Je to záruka, že sa nebudú sebecky venovať len svojim záujmom, že nebudú svoj voľný čas tráviť iba vyseďávaním v zábavných podnikoch, ale že sa aktívne zapoja do diania v obci. Je predpoklad, že budú nesebecky využívať svoje schopnosti a sily pre dobro ostatných. Do toho, mládež! Vy ste budúcnosťou našej obce, nikto iný ju nebude za vás zveľaďovať.

Divadelná rodina! Ďakujeme vám za pekný kultúrny zážitok, za dôstojnú reprezentáciu obce v širokom okolí. Želáme vám v mene svojom i v mene širokej diváckej verejnosti ďalšie úspechy a veľa spokojnosti vo Vašej činnosti.

J. Čajová

Zbojnický chodník

Bol to veru dobrý zbojník, mal rád v lese každý chodník. Priateľku mal horskú cestičku a za žienku chcel peknú Aničku.

Anička bola dobrá deva. Šikovná, vedela narúbať aj dreva. Krásou zatienila každé dievča v dedine, vyrovnala sa krásnej bielej kvetine.

Náš Jánošík dával chudobným groše, lebo zbýjal bohaté koče. Za opaskom nosil pištole, bryndzové halušky mával na stole.

Ale raz ho pandúri chytili a v Mikuláši za rebro obesili. Zaplakala nad ním pekná Anička, zosmutnela i horská cestička.

Bol to náš národný hrdina, s láskou našho ľud spomína.

Eva Kalíková

Dobry zbojník

Jánošík bol dobrý zbojník, poznal v hore každý chodník. Neprestajne horou chodil, hôrných chlapcov po nej vodil.

Pretože on dobré srdce mal, nazbierané dukáty chudobným rozdával. Anička jeho premilá, bielu košielku mu ušila.

Drábi babu podplatili, Jánošíka ulapili. Za rebro ho zavesili a zvony mu odzvonili.

Jánošík mal dobrú povesť, no čakal ho smutný koniec.

Mária Breznická

SÚČANSKÝ HLÁSNIK

- vydáva Obecny úrad Horná Súča. Redakčná rada: Eva Klinková, Júlia Čajová, Peter Hluzák, Kvetoslava Gugová, Júlia Sásková, Pavol Bilčík, Hana Repová. Vychádza vo vydavateľstve DELTA, Jiří Foldyna, 913 31 Skalka n/V., tel.0905/259 315, e-mail:delta@naex.sk, www.deltax.sk Registrácia: Oú Trenčín č. 04-456/96-RK. © DELTA